

**UNIVERZITET ZA POSLOVNI INŽENJERING I MENADŽMENT
BANJA LUKA**

**Knjiga predmeta II ciklusa studija
Finansije i bankarstvo**

Cilj master studijskog programa finansije i bankarstvo je pružiti kandidatima napredna znanja i vještine iz oblasti poslovanja. Ovaj program priprema studente za različite upravljačke funkcije u preduzećima. Program pruža mogućnost specijalizacije u skladu sa potrebama razvoja karijere i/ili ličnim interesima kandidata iz oblasti: Bankarstva i finansijskog menadžmenta ili Računovodstva.

Studijski program **Finansije i bankarstvo** omogućava studentima sticanje naprednog teorijskog i praktičnog znanja neophodnog za preuzimanje aktivne uloge u tranzicionim procesima u zemlji i inostranstvu. Studenti su osposobljeni za brže i lakše sticanje profesionalnih zvanja u oblasti finansija: investicioni savetnik, investicioni menadžer, nezavisni procenitelj, broker, licencirani agent za nekretnine i risk menadžmenta.

1.1.1 Lista predmeta

r.b.	šifra	Predmet	vrsta	1. semestar		2. semestar		ECTS
				P	V	P	V	
1	E-FIŽ	Metode finansijskog inženjeringa	O	2	2			6
2	E-INB	Moderno investiciono bankarstvo	O	2	2			6
3		Izborni predmet smijera	IS	2	2			6
4		Izborni predmet smijera	IS	2	2			6
5		Izborni predmet smijera	IS	2	2			5
6		Ostali izborni predmeti	IO			2	2	6
7		Ostali izborni predmeti	IO			2	2	5
	E-MAST	Završni - master rad	O			16		20
		UKUPNO časova sedmično/ECTS		20		24		60

Legenda: O - obavezan predmet; IS - izborni predmet studijskog programa, IO - ostali izborni predmeti

r.b.	šifra	Izborni predmet studijskog programa Menadžment:
1	E-MPE	Monetarna politika EU
2	E-MĐF	Međunarodne finansije
3	E-UPR	Upravljanje profitom
4	E-LIF	Lične finansije
5	E-ULI	Upravljanje likvidnošću

r.b.	šifra	Ostali izborni predmeti:
1	E-NIR	Metodologija NIR
2	E-RES	Restrukturiranje preduzeća
3	E-VIR	Virtualna ekonomija
4	E-KRZ	Krizni menadžment
5	E-SIM	Menadžerske simulacione igre
6	E-KLS	Klasteri i konkurentnost
7	E-PPR	Poslovno pregovaranje
8	E-KOM	Kompensacioni menadžment

1.1.2 Silabusi predmeta

Studijski program:	Finansije i bankarstvo		
Nivo studija:	Drugi ciklus studija		
Naziv predmeta:	Metode finansijskog inženjeringa		
Nastavnik:			
Status predmeta:	Obavezan (studijski program Finansije i bankarstvo)		
Broj ECTS:	6		
Uslov:	-		
Cilj predmeta			
Cilj predmeta je posredovati temeljna teorijska i praktična znanja koja su potrebna prilikom kvantitativnog i kvalitativnog izvršavanja zadataka i vođenja procesa sa područja finansijskog inženjeringa. Osim toga, cilj predmeta je davanje osnove za praćenje davremenih trendova i daljnje stručno i naučno usavršavanje.			
Ishod predmeta			
Produbljeno znanje i razumijevanje temeljnih karakteristika i metoda za stručno i korektnovođenje poslova finansijskog inženjeringa. Sposobnost samostalnog praktičnog i teorijskog rada. Mogućnost daljnjeg studija novih kvantnih metoda finansijskog inženjeringa.			
Sadržaj predmeta			
1) Matematičke osnove 2) Finansijski derivativi 3) Opcije 4) Vrednovanje opcija, hedžing 5) Binomski model 6) Black-Scholesov model 7) Delta, gamma, sigma 8) Monte-Carlo metoda 9) Vođenje portfolija 10) Provjera znanja.			
Literatura			
1. Wilmott P.« Paul Wilmott on Quantitative Finance«, John Wiley, 2000. 2. Cuthbertson K., »Financial engineering: derivatives and risk management«, Wiley, 2001.			
Broj časova nastave			Ostali časovi:
Predavanja: 30	Vježbe: 30	Drugi oblici nastave: /	
Metode izvođenja nastave			
Predavanja, interaktivni oblici nastave, analiza slučajeva, individualni i grupni projekti.			
Ocjena znanja			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
Aktivnosti u nastavi	5	Pismeni	50
Istraživački rad		Usmeni	
Kolokvijum-i	30	
Seminar-i	15		
Drugo			

Studijski program:	Finansije i bankarstvo		
Nivo studija:	Drugi ciklus studija		
Naziv predmeta:	Moderno investiciono bankarstvo		
Nastavnik:			
Status predmeta:	Obavezan (studijski program Finansije i bankarstvo)		
Broj ECTS:	6		
Uslov:	-		
Cilj predmeta			
Cilj predmeta je da studente upozna sa suštinom i ključnim konceptima savremenog investicionog bankarstva, da studenti savladaju napredne tehnike i metode upravljanja investicijama u hartije od vrijednosti, da se studenti osposobe za donošenje odluka koje se tiču izbora adekvatnih izvora finansiranja i da se osposobe za pružanje osnovnih usluga iz domena investicionog bankarstva.			
Ishod predmeta			
Nakon uspješno savladanog programa ovog predmeta student će biti osposobljen da razumije suštinsku razliku između klasičnog i investicionog bankarstva, da analizira strukturu i troškove kapitala i vrši izbor adekvatnih izvora kapitala, da obavlja poslove odnosno da pruža razne vrste usluga iz domena investicionog bankarstva koje su posebno značajne za investicione kompanije.			
Sadržaj predmeta			
1) Klasično vs investiciono bankarstvo 2) Upravljanje investicijama, analiza strukture i troškova kapitala, izbor adekvatnih izvora finansiranja 3) Obuhvat usluga investicionog bankarstva 4) Iniciranja postupka emisije hartija od vrijednosti 5) Pružanje savjetodavnih i konsalting usluga, 6) Usluga pripreme odgovarajuće dokumentacije (odluka, registracija, prospekta, oglasa) 7) Usluge pokroviteljstva i potpisivanja emisije (underwriting) 8) Distribucije hartija od vrijednosti, vođenje portfelja 9) Pružanja investicionih savjeta, ostale usluge iz domena investicionog bankarstva 10) Provjera znanja.			
Literatura			
1. Alan D. Morison and William J. Wilhelm, Jr. "Investment Banking Institutions, Politics and Law", Oxford University Press, Oxford & New York, 2007. 2. Peter S. Rose i Sylvia C. Hudgins "Bankarski menadžment i finansijske usluge" 6. izdanje, Data Status, Beograd, 2005.			
Broj časova nastave			Ostali časovi:
Predavanja: 30	Vježbe: 30	Drugi oblici nastave: /	Studijski istraživački rad: -
Metode izvođenja nastave			
Analiza studija slučajeva, diskusija, analiza problema u investicionom bankarstvu, prezentacije teorijskih i praktičnih rešenja, grupni rad, izlaganje seminarskih radova.			
Ocjena znanja			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
Aktivnosti u nastavi	5	Pismeni	50
Istraživački rad		Usmeni	
Kolokvijum-i	30	
Seminar-i	15		
Drugo			

Studijski program:	Finansije i bankarstvo		
Nivo studija:	Drugi ciklus studija		
Naziv predmeta:	Monetarna politika EU		
Nastavnik:			
Status predmeta:	Izborni predmet studijskog programa Finansije i bankarstvo		
Broj ECTS:	6		
Uslov:	-		
Cilj predmeta			
Sticanje znanja i informacija za najviše nivoe odlučivanja kako u analitičkim službama tako i u operativnom segmentu institucija koje se bave gore navedenom problematikom (centralna banka, Ministarstvo finansija, velike komercijalne banke, instituti, itd.).			
Ishod predmeta			
Studenti stiču znanje iz oblasti monetarnog integrisanja i strategije monetarne politike Evropske unije, uz komparativnu analizu monetarne politike BiH i zemalja iz regiona, sa aspekta priključivanja BiH evropskim integracijama.			
Sadržaj predmeta			
<ol style="list-style-type: none"> 1) Razvojne etape u procesu monetarnog integriranja u zapadnoj Evropi od II. Svjetskog rata do danas. 2) Strategije monetarne politike Evropske unije (Ključni ciljevi monetarne politike ECB. Transmisioni mehanizam monetarne politike. Evropski sistem centralnih banaka. Transparentnost i nezavisnost ECB. Analiza uspješnosti monetarne politike od uvođenja eura). 3) Sprovođenje monetarne politike u evropskoj monetarnoj uniji (Opšta načela i ciljevi prema kojima se oblikuje monetarna politika. Instrumenti regulacije ponude novca Analiza bilansa ECB). 4) Evropska monetarna unija i tranzicione zemlje (Problem euroizacije u tranzicionim zemljama. Mehanizam deviznih kurseva koji je prethodio EMU (ERM I i ERM II). EMU kao optimalno valutno područje). 5) Komparativna analiza monetarnog sistema EU i BiH i zemalja iz regiona. 6) Provjera znanja. 			
Literatura			
1. European Central Bank: «The monetary policy of the ECB», 2004.			
Broj časova nastave			Ostali časovi:
Predavanja: 30	Vježbe: 30	Drugi oblici nastave: /	
Metode izvođenja nastave			
Predavanja, usmene prezentacije studenata po zadanim temama, grupno rješavanje pripremljenih slučajeva, pisani radovi.			
Ocjena znanja			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
Aktivnosti u nastavi	5	Pismeni	50
Istraživački rad		Usmeni	
Kolokvijum-i	30	
Seminar-i	15		
Drugo			

Studijski program:	Finansije i bankarstvo		
Nivo studija:	Drugi ciklus studija		
Naziv predmeta:	Međunarodne finansije		
Nastavnik:			
Status predmeta:	Izborni predmet studijskog programa Finansije i bankarstvo		
Broj ECTS:	6		
Uslov:	-		
Cilj predmeta			
Izučiti savremene međunarodne finansijske tokove, teoriju i politiku platnog bilansa, efekte (prednosti i nedostatke) različitih oblika transfera kapitala, uzroke i načine prevazilaženja valutnih kriza, uzroke i načine rješavanja spoljne prezaduženosti.			
Ishod predmeta			
Ovladati vještinom praćenja, analize i predviđanja kretanja deviznih kurseva, ovladati vještinom tumačenja i analize platnog bilansa, izgraditi kritički pristup prema mjerama uravnoteženja platnog bilansa, izgraditi kritički pristup prema oblicima i tehnikama transfera kapitala, ovladati vještinom prepoznavanja uzroka valutne krize u savremenim uslovima.			
Sadržaj predmeta			
<ol style="list-style-type: none"> 1) Formiranje i režimi deviznih kurseva (upoređivanje teorija deviznih kurseva sa načinom formiranja deviznih kurseva na deviznim berzama) 2) Finansiranje i prilagođavanje platnog bilansa, međunarodno tržište kapitala (analiza primjera za uravnotežavanje i prilagođavanje platnog bilansa i efekata različitih politika platnog bilansa, analiza efekata različitih oblika transfera kapitala), 3) Valutne krize, svjetska dužnička kriza i načini njenog rješavanja (analiza uzroka i načina prevazilaženja valutnih kriza, analiza efekata pojedinih predloga za rješavanje problema spoljne prezaduženosti) 4) Provjera znanja. 			
Literatura			
1. Miljković, D., Međunarodne finansije, Ekonomski fakultet, Beograd, 2007.			
Broj časova nastave			Ostali časovi:
Predavanja: 30	Vježbe: 30	Drugi oblici nastave: /	Studijski istraživački rad: DA
Metode izvođenja nastave			
Predavanja, usmene prezentacije studenata po zadanim temama, grupno rješavanje pripremljenih slučajeva, pisani radovi.			
Ocjena znanja			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
Aktivnosti u nastavi	5	Pismeni	50
Istraživački rad	15	Usmeni	
Kolokvijum-i	30	
Seminar-i			
Drugo			

Studijski program:	Finansije i bankarstvo		
Nivo studija:	Drugi ciklus studija		
Naziv predmeta:	Upravljanje profitom		
Nastavnik:			
Status predmeta:	Izborni predmet studijskog programa Finansije i bankarstvo		
Broj ECTS:	6		
Uslov:	-		
Cilj predmeta			
Cilj predmeta je da primjeni jedan gotovo neeksploatisan širi pristup i formira jedinstven korpus politike dobiti korporativnog preduzeća – projektovanje, utvrđivanje i raspodjelaprofita.			
Ishod predmeta			
Studenti stiču znanje i vještinu da daju odgovor na tri ključna pitanja: 1) koji su izvori dobitaka i kako projektovati ciljna dobitna ostvarenja, 2) kako dobitak mjeriti i, s tim povezano, koji dobitak treba iskazati i 3) na koji način raspodjeliti iskazani dobitak, a da to bude u funkciji maksimiranja tržišne vrednosti preduzeća.			
Sadržaj predmeta			
<ol style="list-style-type: none"> 1) Koncepti dobiti preduzeća 2) Pozicioniranje politike dobiti korporativnog preduzeća 3) Troškovi kapitala i politika dobiti 4) Politika dobiti i poslovno-finansijsko odlučivanje 5) Politika podjele dobiti korporativnog preduzeća 6) Savremeni računovodstveni izazovi politike dobiti korporativnog preduzeća 7) Provjera znanja. 			
Literatura			
1. Malinić, D., Politika dobiti korporativnog preduzeća, Ekonomski fakultet Beograd, 2007.			
Broj časova nastave			Ostali časovi:
Predavanja: 30	Vježbe: 30	Drugi oblici nastave: /	
Metode izvođenja nastave			
Ocjena znanja			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
Aktivnosti u nastavi	5	Pismeni	50
Istraživački rad		Usmeni	
Kolokvijum-i	30	
Seminar-i	15		
Drugo			

Studijski program:	Finansije i bankarstvo		
Nivo studija:	Drugi ciklus studija		
Naziv predmeta:	Lične finansije		
Nastavnik:			
Status predmeta:	Izborni predmet studijskog programa Finansije i bankarstvo		
Broj ECTS:	6		
Uslov:	-		
Cilj predmeta			
Cilj predmeta je da poveže čitav niz znanja koja studenti stiču tokom studija iz područja finansija, ali i ekonomije uopšte, sa njihovom praktičnom primjenom u svakodnevnom životu putem uvođenja u temeljne metode planiranja iz područja ličnih finansija te upoznavanje pojmova i mogućnosti vezanih uz donošenje odluka o investiranju, štednji, zaduživanju i sl.			
Ishod predmeta			
Studenti stiču sposobnost odgovoriti na pitanja šta to znači i zašto je važno znati kako rasporediti svoje bogatstvo ma koliko ono bilo, šta je potrebno znati o finansijama da bi mogli planirati (Gdje odlazi sav moj novac? Gdje da investiram? Kako da povećam štednju? Koliku ću penziju imati?). Studenti će znati objasniti osnovne pojmove vezane za temelje ulaganja i poslovanje poput: šta su to akcije, obveznice, investicioni fondovi i sl.			
Sadržaj predmeta			
<ol style="list-style-type: none"> 1) Pojedinaac i privreda 2) Planiranje lične finansijske pozicije 3) Upravljanje ličnim finansijama 4) Donošenje odluka o kupovini 5) Osiguranje i zaštita pojedinca i lične imovine 6) Investiranje ličnih finansijskih sredstava 7) Planiranje finansijske pozicije u budućnosti 			
Literatura			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Guste S., i Beben, S., Vodič za razumijevanje osobnih finansija. Zagreb.2005. 2. Trejsi, Brajan. Ciljevi. Beograd: Finesa, 2003. 3. Alnari Print. Kapoor, Dlabay, Hughes: «Personal Finance», 7th Edition, McGraw Hill Irwin, NY 2004. 			
Broj časova nastave			Ostali časovi:
Predavanja: 30	Vježbe: 30	Drugi oblici nastave: /	
Metode izvođenja nastave			
Aktivno učestvovanje u svim oblicima nastave. Praćenje i čitanje aktualne stručne literature. Pisanje domaćih zadataka na zadane teme te kritičkih osvrti na aktualne teme iz područja finansija.			
Ocjena znanja			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
Aktivnosti u nastavi	10	Pismeni	50
Istraživački rad		Usmeni	
Kolokvijum-i	30	
Seminar-i			
Drugo: kritički osvrti	10		

Studijski program:	Finansije i bankarstvo		
Nivo studija:	Drugi ciklus studija		
Naziv predmeta:	Upravljanje likvidnošću		
Nastavnik:			
Status predmeta:	Izborni predmet studijskog programa Finansije i bankarstvo		
Broj ECTS:	6		
Uslov:	-		
Cilj predmeta			
Razumijevanje značaja likvidnosti ekonomskih subjekata, likvidnosti finansijskog sistema i likvidnosti ukupne privrede kao faktora privrednog rasta i razvoja.			
Ishod predmeta			
Sticanje znanja o tehnikama mjerenja i strategijama upravljanja likvidnošću preduzeća, s aspekta njihove platežne sposobnosti posmatrane kao funkcija vremena, te likvidnosti pojedinačnih oblika imovine u modelu optimalizacije politika likvidnosti, solventnosti i rentabilnosti poslovanja preduzeća i ostalih ekonomskih subjekata.			
Sadržaj predmeta			
1) Likvidnost nacionalne privrede 2) Likvidnost finansijskih instrumenata i tržišta 3) Struktura za upravljanje likvidnošću preduzeća 4) Upravljanje finansijskom strukturom preduzeća 5) Menadžment likvidnosti: upravljanje obrtnim kapitalom 6) Mjerenje i upravljanje likvidnošću 7) Provjera znanja.			
Literatura			
1. Chorafas, D.N., «Liabilities, Liquidity, and Cash Management: Balancing Financial Risk», John Wiley & Sons, Inc.,2002. 2. Moir, L., “Managing liquidity”, Woodhead Publishing Ltd and The Association of Corporate Treasurers, 1997.			
Broj časova nastave			Ostali časovi:
Predavanja: 30	Vježbe: 30	Drugi oblici nastave: /	
Metode izvođenja nastave			
Ocjena znanja			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
Aktivnosti u nastavi	5	Pismeni	50
Istraživački rad		Usmeni	
Kolokvijum-i	30	
Seminar-i	15		
Drugo			

Studijski program:	Menadžment
Nivo studija:	Drugi ciklus studija
Naziv predmeta:	Metodologija naučno-istraživačkog rada
Nastavnik:	
Status predmeta:	Izborni predmet – grupa ostali izborni predmeti
Broj ECTS:	5
Uslov:	-

Cilj predmeta

Cilj predmeta je osposobiti studenta za samostalni i grupni istraživački rad kao i za izradu naučno-istraživačkog rada. Student se upoznaje sa teorijskim karakteristikama i praktičnim implikacijama raspoloživih istraživačkih pristupa u poslovnim i društvenim naukama. Detaljno se razvija sistem statističkog rezimiranja i proučavanje zavisnosti, što znači savladavanje metoda multivariatne analize i osposobljenost studenta za samostalnu upotrebu dobijenog znanja.

Ishod predmeta

Samostalna priprema plana istraživanja i izvedba svih koraka u istraživačkom procesu. Samostalna upotreba raspoloživih istraživačkih postupaka u društvenim naukama. Samostalna priprema i testiranje anketnog upitnika. Produbljenje znanja o statističkom zaključivanju i analizi zavisnosti, kao i dobijanje znanja sa područja multivariatne analize i drugih naprednih statističkih metoda, koje se upotrebljavaju u poslovnim naukama.

Sadržaj predmeta

- 1) Teorija i praksa mjerenja u društvenim naukama;
- 2) Anketno istraživanje;
- 3) Posmatračke studije;
- 4) Eksperimentalno istraživanje;
- 5) Istraživački „Case Study“;
- 6) Analiza zavisnosti (jednostavna i multipla linearna regresija, asocijacija i kontigencija);
Analiza vremenskih vrsta (trend, periodičnost);
- 7) Metod multivarijantne analize (priprema podataka, metoda glavnih komponenti, faktorska analiza).
- 8) Provjera znanja.

Literatura

1. Adamović, Ž., Ivić, M., Vuković, V., Metodologija i tehnologija izrade naučnih radova, Univerzitet PIM, Banja Luka, 2017.

Broj časova nastave

Predavanja: 30	Vježbe: 30	Drugi oblici nastave: /	Studijski istraživački rad: DA	Ostali časovi:
----------------	------------	-------------------------	--------------------------------	----------------

Metode izvođenja nastave

Predavanja, vježbe, pisani radovi i rješavanje poslovnih slučajeva (grupni i individualni rad), samostalni istraživački rad.

Ocjena znanja

Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
Aktivnosti u nastavi	10	Pismeni	50
Istraživački rad	20	Usmeni	
Kolokvijum-i	20	
Seminar-i			
Drugo			

Studijski program:	Menadžment		
Nivo studija:	Drugi ciklus studija		
Naziv predmeta:	Restrukturiranje preduzeća		
Nastavnik:			
Status predmeta:	Izborni predmet – grupa ostali izborni predmeti		
Broj ECTS:	5		
Uslov:	-		
Cilj predmeta			
Izučavanje potreba za realizacijom poslovnog restrukturiranja u cilju efikasnijeg korporativnog upravljanja, kreiranja dodate vrijednosti za vlasnike preduzeća i poboljšanja poslovnih performansi; Upoznavanje studenata sa osnovnim karakteristikama tržišta korporativne kontrole; Analiza primjene i vrjednovanja alternativnih tehnika poslovnog restrukturiranja; Izučavanje specifičnosti finansiranja merđžera i akvizicija i specifičnosti restrukturiranja preduzeća u krizi; Izučavanje poreskog i računovodstvenog tretmana restrukturiranja preduzeća.			
Ishod predmeta			
Sticanje vještina za izbor i primjenu tehnika poslovnog restrukturiranja; Ovladavanje instrumentima za ocjenu potrebe restrukturiranja preduzeća; Osposobljavanje studenata za donošenje odluke o izboru optimalnih mjera za prevladavanje krize u poslovanju preduzeća; Sticanje znanja o poreskom i računovodstveno-bilansnom tretmanu transakcija restrukturiranja.			
Sadržaj predmeta			
<ol style="list-style-type: none"> 1) Korporativno upravljanje i restrukturiranje preduzeća Poslovno restrukturiranje 2) Finansijsko resrukturiranje 3) Restrukturiranje preduzeća u krizi 4) Finansijska ocjena i finansiranje restrukturiranja 5) Pravni okvir primjene tehnika restrukturiranja 6) Poreski i računovodstveni aspekti restrukturiranja 7) Provjera znanja. 			
Literatura			
1. Gogan, P., Integracije, akvizicije i restrukturiranje korporacija, Prometej, NoviSad, 2004.			
Broj časova nastave			Ostali časovi:
Predavanja: 30	Vježbe: 30	Drugi oblici nastave: /	Studijski istraživački rad: /
Metode izvođenja nastave			
Predavanja, vježbe, pisani radovi i rješavanje poslovnih slučajeva (grupni i individualni rad), samostalni istraživački rad.			
Ocjena znanja			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
Aktivnosti u nastavi	5	Pismeni	50
Istraživački rad		Usmeni	
Kolokvijum-i	30	
Seminar-i	15		
Drugo			

Studijski program:	Menadžment		
Nivo studija:	Drugi ciklus studija		
Naziv predmeta:	Virtualna ekonomija		
Nastavnik:			
Status predmeta:	Izborni predmet – grupa ostali izborni predmeti		
Broj ECTS:	5		
Uslov:	-		
Cilj predmeta			
Kolegij je namijenjen upoznavanju studenata s uslovima i zakonima koji vladaju u novoj virtualnoj ekonomiji. Sadržaj ovog kolegija zamišljen je kao proučavanje i analiza virtualne ekonomije s aspekta resursa uključenih u proces privređivanja. Za razliku od tradicionalne ekonomije u kojoj su dominantni resursi bili fizički kapital (zemlja, tvornice i oprema), fizički rad (manualnih radnika) i finansijski kapital (novac), poslovanje u virtualnoj ekonomiji prvenstveno se temelji na neopipljivoj imovini.			
Ishod predmeta			
Upoznavanje studenta sa poslovanjem globalno umreženih preduzeća. Fizički prostor zamijenjen je virtualnim, a dodana vrijednost koju globalno umrežena preduzeća danas u poslovnom procesu stvaraju proizlazi prvenstveno iz znanja, sposobnosti i vještina ljudi koji su zaposleni u preduzeću ili sa njim saraduju kao poslovni partneri ili vanjski saradnici.			
Sadržaj predmeta			
<ol style="list-style-type: none"> 1) Definisane virtualne ekonomije 2) Uslovi koji su doveli do nastanka virtualne ekonomije 3) Redefinisane procesa proizvodnje 4) Virtualni prostor kao mjesto odvijanja poslovanja 5) Telework – novi oblik rada 6) Intelektualni kapital 7) Novi resursi poslovanja 8) Organizacija kao faktor proizvodnje 9) Umrežavanje kao nužna paradigma virtualne ekonomije 10) Virtualna ekonomija i država 11) Provjera znanja. 			
Literatura			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Lazibat, T. i Kolaković, M.: «Međunarodno poslovanje u uvjetima globalizacije», Sinergija, Zagreb, 2004. 2. Ridderstrahle, J. i Nordstrom, K. A.: "Karaoke kapitalizam", DIFFERO; Zagreb, 2004. 			
Broj časova nastave			Ostali časovi:
Predavanja: 30	Vježbe: 30	Drugi oblici nastave: /	Studijski istraživački rad: DA
Metode izvođenja nastave			
Predavanja, razrada slučajeva iz poslovne prakse, radionice, izrada i prezentacija vlastitih projekata studenata, seminari.			
Ocjena znanja			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
Aktivnosti u nastavi	10	Pismeni	50
Istraživački rad	20	Usmeni	
Kolokvijum-i	20	
Seminar-i			
Drugo			

Studijski program:	Menadžment		
Nivo studija:	Drugi ciklus studija		
Naziv predmeta:	Krizni menadžment		
Nastavnik:			
Status predmeta:	Izborni predmet – grupa ostali izborni predmeti		
Broj ECTS:	5		
Uslov:	-		
Cilj predmeta			
Razumijevanje poslovne krize kao faze u razvoju preduzeća. Sticanje znanja o vrstama, simptomima i procesu poslovne krize. Sticanje specifičnih znanja o instrumentima preventivnog djelovanja, identifikacije te reaktivnog upravljanja poslovnom krizom. Upoznavanje sa mogućnostima operativnog i strategijskog obnavljanja poduzeća.			
Ishod predmeta			
Osposobljavanje studenata za oblikovanje programa poslovnog preokreta.			
Sadržaj predmeta			
1) Uvod u poslovnu krizu 2) Proces upravljanja poslovnom krizom 3) Anticipativno upravljanje poslovnom krizom 4) Identifikacija krize 5) Reaktivno upravljanje krizom 6) Komunikacija u krizi 7) Provjera znanja.			
Literatura			
1. Osmanagić Bedenik, N.; Kriza kao šansa: Kroz poslovnu krizu do poslovnog uspjeha, 2. izdanje, Školska knjiga, Zagreb, 2007.			
Broj časova nastave			Ostali časovi:
Predavanja: 30	Vježbe: 30	Drugi oblici nastave: /	
Metode izvođenja nastave			
Predavanja, seminarska nastava i radovi studenata, studiranje slučajeva iz domaće i strane poslovne prakse.			
Ocjena znanja			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
Aktivnosti u nastavi	5	Pismeni	50
Istraživački rad		Usmeni	
Kolokvijum-i	30	
Seminar-i	15		
Drugo			

Nivo studija:	Drugi ciklus studija		
Naziv predmeta:	Menadžerske simulacione igre		
Nastavnik:			
Status predmeta:	Izborni predmet – grupa ostali izborni predmeti		
Broj ECTS:	5		
Uslov:	-		
Cilj predmeta			
Ciljevi kolegija su upoznavanje studenata sa procesom korištenja simulacijskih igara u edukaciji menadžera, specifičnim područjima primjene simulacionih igara, procesom razvoja simulacione igre, te pregled najboljih menadžerskih simulacionih igara.			
Ishod predmeta			
Osposobljavanje studenata za korišćenje simulacionih igara u specifičnim poslovnim djelatnostima. Simulacione igre koriste se uspješno već duže vrijeme u obrazovanju menadžera, pri čemu se postiže iskustvo koje se kasnije može primjeniti u stvarnom svijetu. Korištenje simulacionih igara omogućava eksperimentisanje pri čemu donošenje pogrešnih odluka nema stvarne posljedice. Također, menadžeri mogu odmah vidjeti posljedice svojih odluka, dok su u stvarnom svijetu posljedice vidljive kroz mnogo duže vrijeme – kada je već kasno.			
Sadržaj predmeta			
<ol style="list-style-type: none"> 1) Uvod u simulacijsko modeliranje i simulacijske igre 2) Proces korištenja simulacijske igre u obrazovanju menadžera 3) Karakteristike simulacijskih igara 4) Korištenje simulacijskih igara u specifičnim poslovnim djelatnostima 5) Proces razvoja simulacijskih igara 6) Budućnost menadžerskih igara 7) Provjera znanja. 			
Literatura			
1. Elgood, C., Handbook of Management Games and Simulations. Gower Publishing Company, Hampshire. 2007.			
Broj časova nastave			Ostali časovi:
Predavanja: 30	Vježbe: 30	Drugi oblici nastave: /	Studijski istraživački rad: /
Metode izvođenja nastave			
Predavanja, seminarska nastava, vježbe, pisani radovi i rješavanje praktičnih zadataka, individualni rad.			
Ocjena znanja			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
Aktivnosti u nastavi	5	Pismeni	50
Istraživački rad		Usmeni	
Kolokvijum-i	30	
Seminar-i	15		
Drugo			

Nivo studija:	Drugi ciklus studija		
Naziv predmeta:	Klasteri i konkurentnost		
Nastavnik:			
Status predmeta:	Izborni predmet – grupa ostali izborni predmeti		
Broj ECTS:	5		
Uslov:	-		
Cilj predmeta			
Stjecanje znanja iz područja klastera i konkurentnosti, spoznavanje socijalnog kapitala.			
Ishod predmeta			
Osposobljavanje studenata za strateško razmišljanje i analizu pomoću klaster pristupa. Razvijanje sposobnosti mjerenja konkurentnosti u potencijalnim klasterima i sposobnosti uporedne evaluacije.			
Sadržaj predmeta			
<ol style="list-style-type: none"> 1) Objašnjenje: pojmova klastera i konkurentnosti i značenje klastera za razvoj konkurentnosti zemalja 2) Različita teorijska objašnjenja klastera i konkurentnosti 3) Klaster inicijative i politike podupiranja razvoja klastera 4) Analiza studija slučajeva klastera i njihova utjecaja na konkurentnost: EU, post tranzicione ekonomije i BiH 5) Provjera znanja. 			
Literatura			
Dragičević, M., Analiza konkurentnosti i klastera, 2008.			
Broj časova nastave			Ostali časovi:
Predavanja:	Vježbe:	Drugi oblici nastave: /	Studijski istraživački rad: /
30	30		
Metode izvođenja nastave			
Predavanja, seminari i studije slučajeva			
Ocjena znanja			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
Aktivnosti u nastavi	5	Pismeni	50
Istraživački rad		Usmeni	
Kolokvijum-i	30	
Seminar-i	15		
Drugo			

Nivo studija:	Drugi ciklus studija		
Naziv predmeta:	Poslovno pregovaranje		
Nastavnik:			
Status predmeta:	Izborni predmet – grupa ostali izborni predmeti		
Broj ECTS:	5		
Uslov:	-		
Cilj predmeta			
Kolegij upoznaje studente s programom koji obuhvata sljedeće: kvalitetnu pripremu za pregovore, postavljanje ciljeve pregovora, upravljanje svojim emocijama u teškim pregovorima, upotreba strategija koje pomažu održavanju kvalitetnih odnosa prilikom pregovora te uspješno okončanje pregovora.			
Ishod predmeta			
Osposobljavanje studenata za uspješno poslovno pregovaranje.			
Sadržaj predmeta			
<ol style="list-style-type: none"> 1) Definicija pregovaranja. 2) Principi pregovaranja i osnovna pregovaračka pravila. 3) Pregovori unutar grupe ili poslovnog subjekta, pregovori između grupa ili poslovnih subjekata. 4) Identifikacija predmeta pregovora. 5) Planiranje i priprema pregovora. Hijerarhijski pristup. 6) Pregovaračka moć. Povećanje pregovaračke moći. 7) Strategije pregovaranja. Nadmetanje strategija. "Win - lose" i "win – win" pristup. 8) Faktori uspješnih pregovora. Zona pregovora. Davanje i primanje ustupaka. 9) Poslovni protokol. Pregovaračke taktike i izbor efikasne taktike. Vezivanje taktika. 10) Utjecaj međukulturalnih različitosti na pregovore. Uspješan završetak pregovora. 11) Korištenje posrednika i arbitraže u pregovorima. 12) Posebnost pregovora s međunarodnim institucijama. 13) Tehnika pregovaranja u pojedinim karakterističnim poslovnim situacijama. 14) Provjera znanja. 			
Literatura			
1. Vukmir, B., Strategija i taktika pregovaranja, RRiF – plus d.o.o., Zagreb, 2001.			
Broj časova nastave			Ostali časovi:
Predavanja: 30	Vježbe: 30	Drugi oblici nastave: /	Studijski istraživački rad: /
Metode izvođenja nastave			
Nastava se izvodi putem predavanja i radionica tokom semestra.			
Ocjena znanja			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
Aktivnosti u nastavi	5	Pismeni	50
Istraživački rad		Usmeni	
Kolokvijum-i	30	
Seminar-i	15		
Drugo			

Nivo studija:	Drugi ciklus studija		
Naziv predmeta:	Kompenzacioni menadžment		
Nastavnik:			
Status predmeta:	Izborni predmet – grupa ostali izborni predmeti		
Broj ECTS:	5		
Uslov:	-		
Cilj predmeta			
Kolegij je namijenjen studentima s ciljem da ih upozna s temeljnim aspektima savremenog kompenzacionog menadžmenta. Na predavanjima će se obraditi osnovna područja bitna za okvirno sagledavanje problematike upravljanja nagrađivanjem kako bi studenti shvatili svu kompleksnost, ali i prednosti efikasno oblikovanog sistema nagrađivanja koji podržava stratešku orijentaciju preduzeća.			
Ishod predmeta			
Sadržaj predmeta			
<ol style="list-style-type: none"> 1) Ciljevi, politika i strategija upravljanja nagrađivanjem. 2) Motivacioni i kompenzacioni karakter plate. 3) Analiza i opis poslova, procjena poslova. 4) Plaćanje orijentisano učinku. 5) Ocjenjivanje radne uspješnosti. 6) Alternativni sistemi stimulativnog nagrađivanja. 7) Nagrađivanje i stimulisanje menadžera. 8) Beneficije. 9) Provjera znanja. 			
Literatura			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Milkovich, G. T., Newman, J.M.: Plaće i modeli nagrađivanja, Masmedia, Zagreb, 2005. 2. Mikovich, C., Milkovich, G. T., Newman, J.M.: Compensation, McGraw-Hill, 2007. 			
Broj časova nastave			Ostali časovi:
Predavanja: 30	Vježbe: 30	Drugi oblici nastave: /	Studijski istraživački rad: /
Metode izvođenja nastave			
Nastava se izvodi kroz predavanja i seminare. Za predavanja se koriste prezentacije u power- pointu, timsko rješavanje problemskih zadataka na nastavi te izrada grupnih projekata izvan nastave. Na seminarskoj nastavi se prezentiraju seminari koje su studenti pojedinačno ili grupno izradili u nekom konkretnom preduzeću, ili se rješavaju poslovni slučajevi koje priprema nastavnik odnosno asistent.			
Ocjena znanja			
Predispitne obaveze	poena	Završni ispit	poena
Aktivnosti u nastavi	5	Pismeni	50
Istraživački rad		Usmeni	
Kolokvijum-i	30	
Seminar-i	15		
Drugo			

Studijski program:	Menadžment
Nivo studija:	Drugi ciklus studija
Naziv predmeta:	Završni – master rad
Nastavnik:	/
Status predmeta:	Završni rad
Broj ECTS:	20
Uslov:	Položeni svi predmeti propisani stud.progr.

Ciljevi završnog rada

Da se kod studenta razvije sposobnost uočavanja važnijih i aktuelnih problema iz oblasti savremenog menadžmenta, selekcionisanja i korišćenja savremene literature relevantne za odabranu temu završnog (master) rada, relativno cjelovitog tretmana problema i pojava koje su predmet istraživanja, što podrazumijeva korišćenje stečenih znanja iz teorijskih, metodoloških i primijenjenih naučnih disciplina koje je student izučavao na studijskom programu.

Osim toga, student se osposobljava za kritičku analizu složenijih problema iz domena ekonomije i menadžmenta, za korišćenje klasičnih i elektronskih baza podataka, statističkih i drugih izvora podataka koji su relevantni za obradu i analizu proučavanog problema, ali i za primjenu složenijih metoda ekonomsko-statističke analize kao i specifičnih metoda inherentne menadžmentu u istraživanju proučavanih pojava. Cilj rada je da student sam kreira istraživačke instrumente za prikupljanje primarnih podataka ukoliko sekundarni podaci nisu dovoljni za potpuniju analizu problema koji je predmet završnog rada, za produbljeno proučavanje problema, za formulisanje sopstvenih stavova, za izvođenje sintetičkih zaključaka o proučavanim problemima i za rješavanje složenijih problema iz domena menadžmenta.

Očekivani ishod završnog rada

Osposobljenost studenta za:

1. formulisanja i rješavanje složenijih problema iz oblasti ekonomije i menadžmenta;
2. kritičku analizu razmatranih problema;
3. sagledavanje najvažnijih implikacija mogućih rješenja konkretnog problema;
4. samostalno korišćenje naučne i stručne literature i drugih izvora naučnih informacija, uključujući korišćenje tradicionalnih i elektronskih baza podataka;
5. samostalno kreiranje adekvatnih instrumenata za prikupljanje originalnih empirijskih podataka, sintetizovanje različitih stavova iz literature, izvođenje odgovarajućih zaključaka i njihovih

teorijskih i empirijskih implikacija.

Sadržaj

Završni rad predstavlja samostalan rad studenta, u kome se razmatraju teorijski, metodološki i empirijski aspekti određenog problema koji je predmet istraživanja u završnom radu. Tema i sadržaj završnog (master) rada usaglašeni su sa nivoom i sadržajem studijskog programa. Završni rad predstavlja primjenu znanja stečenih na studijskom programu studija i rezultira u relativno cjelovitom istraživanju odabrane problemske cjeline. Struktura završnog rada je standardizovana i po pravilu obuhvata:

- 1) predmet i cilj istraživanja,
- 2) značaj istraživanja,
- 3) hipoteze od kojih kandidat polazi u istraživanju,
- 4) strukturu rada,
- 5) tekst pojedinih dijelova rada,
- 6) ostvareni doprinos,
- 7) zaključak u kome se ukratko sumiraju osnovni nalazi,
- 8) priloge koji relevantni za obradu teme i
- 9) spisak korišćene literature.

Metode izvođenja

Završni rad podrazumijeva visok stepen samostalnog rada kandidata uz mentorsku pomoć nastavnika-mentora i članova komisije.

U početnoj fazi pripreme završnog rada, studenti imaju 16 časova predavanja u kojima se detaljno upoznaju sa metodikom rada, načinom pripreme dispozicije i razrade teme. U tom bloku časova se

pravi i metodološki sažetak, neophodan za pristup radu.
Obrana završnog rada je usmena i javna. Organizuje se pred komisijom od tri člana iz reda nastavnika.
Uspešno odbranjen rad podrazumijeva sposobnost kandidata da u usmenoj prezentaciji pisanog završnog rada u trajanju od oko 25 minuta uspješno obrazloži ključne postavke i zaključke do kojih je u svom završnom radu došao. Angažovanje studenta za izradu master rada se procjenjuje se na oko 900 časova.

Ocjena znanja

Ocjenjivanje završnog rada i postupak izrade regulisano je Pravilima o diplomiranju – prilog Pravilniku o organizaciji obrazovnog rada – pravila studiranja.